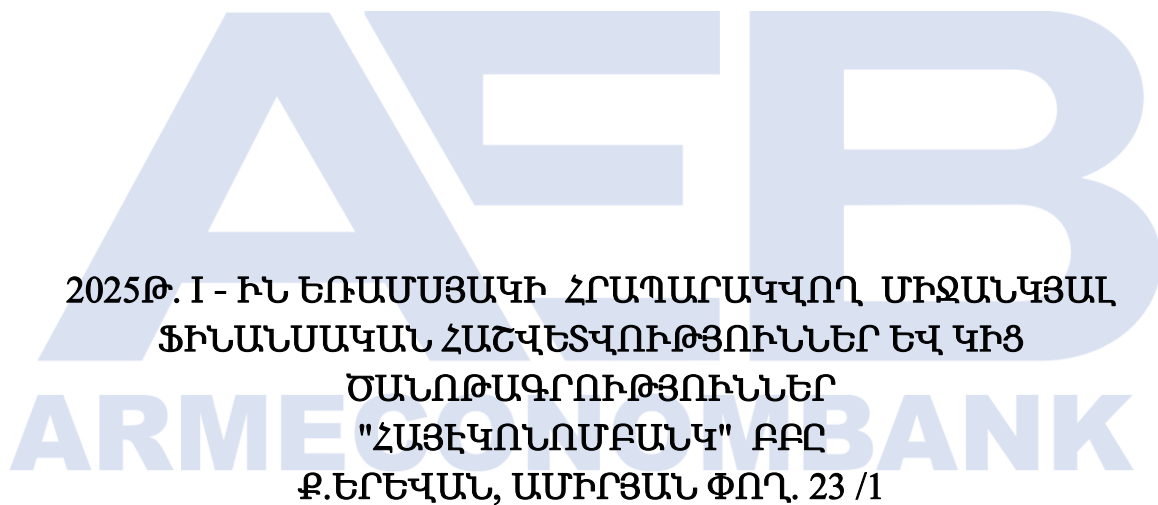

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2025թ. I - ԻՆ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿԻՑ
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ
Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 31 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գորադրատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Արամ Խաչատրյան

Լուիզա Պետրոսյան

Հրանտ Սուվարյան

Արամ Մելիքյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն

Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Օ. Չիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ	Ա. Փիլոսյան
Գլխավոր հաշվապահ	Ն. Գալստյան
Ռազմավարության և Մեթոդաբանության վարչության պետ	Հ. Ավետիսյան
Իրավաբանական վարչության պետ	Վ. Ջհանգիրյան
Ռիսկերի կառավարման վարչության պետ	Հ. Մաթևոսյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.03.2025թ. դրությամբ կազմում է 31,578,015 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 12,119,719 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 2,080 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	28.99%
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	12.45%
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	13.01%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հաստուկ քաղաքականությունն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս" օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեզրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից

կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.

- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու:

Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական

ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,
- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,
- այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց

տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Բանկի կողմից տրամադրվում են ֆինանսական և ոչ ֆինանսական երաշխիքներ:

Ֆինանսական երաշխիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական երաշխիքները չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Ոչ ֆինանսական երաշխիքները (եթե պարունակում են ապահովագրական ռիսկ) հաշվառվում են որպես փոխատվության հանձնառություններ՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ ստանդարտի արժեզրկման պահանջները, քանի որ պայմանագրերում առկա են իրավաբանորեն ամրագրված այնպիսի մեխանիզմներ, որոնց

միջոցով, որպես ապահովագրված կորուստների ուղղակի արդյունք, ճշգրտվում են "Պրինցիպալի" ապահովադրի, կողմից թողարկողին՝ Բանկին, ապագա վճարումները:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում: Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

- վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը, արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված զեղչերը,
- վարձակալի կողմից իրականացված՝ գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի

ծախսումները,

- ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

- ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,
- ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,
- երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,
- վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

- նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,
- ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝

- ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,
- նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,
- վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՄ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է

մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը գեղչված է օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՍ-ների:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՑՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՑՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով միջազգային վարկանշային գործակալությունների (Moody's, Fitch, S&P) կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ"՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարիության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի

Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության

Ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տարեկան տոկոսադրու յթ (%)
Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բան- կոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել

20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՄ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար

ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են զծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,
- սպրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած սպրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գույտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաճյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական

կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՍ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և

հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխու թյուններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
31 Մարտի 2025թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (չստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	64,715,432	63,821,616
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		566,673	531,149
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	4,554,519	6,800,474
1.4	Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	14.1	14,915,942	14,217,780
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	0	9,087,066
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	357,784,784	342,101,456
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	406,225	1,013,634
1.7.1	Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	75,557,785	66,906,556
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,823,959	2,855,368
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	15,598,812	15,823,392
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	1,045,106	1,064,637
1.10.2	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	1,928,906	2,070,902
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,910,604	1,365,013
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		541,808,747	527,659,043
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	77,405,850	74,939,160
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ		49,440,255	53,700,903
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	41,403,499	39,458,541
2.4	Հետզնման պայմանագրեր	22.3	71,995,627	63,046,386
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	190,770,313	191,353,018
2.6	Ստորադրաս փոխառություն	23.1	6,170,823	6,104,831
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		1,203,206	1,117,096
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	16,719,722	14,115,869
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	212,248	119,575
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	640,185	651,905
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,201,889	1,093,219
2.12	Պահուստներ	30	58,136	67,641
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,546,594	1,669,847
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	2,686,579	2,952,329
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		461,454,926	450,390,320
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	31,578,015	31,578,015
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		7,762,974	7,762,974
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գիտավոր պահուստ		4,190,000	4,190,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(80,660)	(183,297)
3.3.3	Այլ պահուստներ		6,628,278	6,681,896
3.4	Չբաշխված շահույթ (վնաս)		30,275,214	27,239,135
	Ընդամենը՝ կապիտալ		80,353,821	77,268,723
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		541,808,747	527,659,043

Վարչության նախագահ
(Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն. Գալստյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Մարտի 2025թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Զ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	12,523,561	10,942,520
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(7,195,116)	(6,759,210)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		5,328,445	4,183,310
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	2,216,727	1,621,141
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(718,780)	(550,704)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		1,497,947	1,070,437
Եկամուտ շահաբաժիններից		2,405	
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	754,697	790,721
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	179,378	89,324
Գործառնական եկամուտներ		7,762,872	6,133,792
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(57,476)	(381,388)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,802,641)	(2,515,009)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(1,215,015)	(1,040,364)
Գործառնական շահույթ		3,687,740	2,197,031
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		3,687,740	2,197,031
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(485,418)	(395,546)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		3,202,322	1,801,485

Վարչության նախագահ
(Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն. Գալստյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Մարտի 2025թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Է.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		124,957	491,633
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում		172	(60,550)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահույթահարկ		(22,492)	(88,494)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		102,637	342,589
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		3,304,959	2,144,074

Վարչության նախագահ
(Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

[Handwritten signature]

Ա. Առաքելյան

[Handwritten signature]

Ն.Գալստյան

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Եմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղիչված շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2024(ստուգված)	28,132,240	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,408)	6,896,366	19,599,449	60,465,723	60,465,723
Վերահաշվարկված մնացորդը	28,132,240	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,408)	6,896,366	19,599,449	60,465,723	60,465,723
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	3,445,775	3,445,775	5,497,898	-	-	-	-	8,943,673	8,943,673
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	3,445,775	3,445,775	5,497,898	-	-	-	-	8,943,673	8,943,673
Համապարփակ եկամուտ		-	-	-	342,589	-	1,801,485	2,144,074	2,144,074
Շահութաբաժիններ		-	-	-	-	-	(222,304)	(222,304)	(222,304)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	(53,618)	53,618	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(53,618)	53,618	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2024(չստուգված)	31,578,015	31,578,015	7,762,974	3,952,000	(36,819)	6,842,748	21,232,248	71,331,166	71,331,166
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2025(չստուգված)	31,578,015	31,578,015	7,762,974	4,190,000	(183,297)	6,681,895	27,239,136	77,268,723	77,268,723
Վերահաշվարկված մնացորդը	31,578,015	31,578,015	7,762,974	4,190,000	(183,297)	6,681,895	27,239,136	77,268,723	77,268,723
Համապարփակ եկամուտ		-	-	-	102,637	-	3,202,322	3,304,959	3,304,959
Շահութաբաժիններ		-	-	-	-	-	(219,861)	(219,861)	(219,861)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	(53,618)	53,618	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(53,618)	53,618	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2025(չստուգված)	31,578,015	31,578,015	7,762,974	4,190,000	(80,660)	6,628,277	30,275,215	80,353,821	80,353,821

Վարչության նախագահ
(Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն.Գալստյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 31 Մարտի 2025թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		3,202,322	1,801,485
Ըջգրտումներ`			
Շահույթահարկի գծով ծախս		485,418	395,546
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից օգուտ/վնաս		57,476	381,388
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեզրկում		655,366	591,782
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/վնաս			
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		97,739	4,140
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		79,326	13,216
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(7,538)	(253,589)
Այլ եկամուտ		(80,045)	
Ստացվելիք տոկոսներ		1,404,031	(1,704,122)
Վճարվելիք տոկոսներ		(1,264,902)	582,891
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք` նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխություններ		4,629,193	1,812,737
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/սվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		2,326,321	2,175,602
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		(722,681)	(915,113)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(16,759,901)	(12,088,949)
Այլ ակտիվներ		(578,146)	3,799
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		2,644,864	(5,966,836)
Հետգնման պայմանագրեր		8,944,665	15,049,140
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		(270,893)	(753,333)
Այլ պարտավորություններ		(89,832)	838,553
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ` նախքան հարկումը		123,590	155,600
Վճարված շահույթահարկ		(303,166)	(270,190)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(179,576)	(114,590)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի նվազում/ավելացում		(101,900)	(8,127,647)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(118,933)	(510,173)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		5,801	
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(42,634)	(64,647)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(257,666)	(8,702,467)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		2,467,833	199,425
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարումներ		(3,523,336)	(5,169,373)
Ստորադաս փոխառությունից մուտքեր/մարումներ		78,875	(923,007)
Բանկի կողմից թողարկված պարտատուների ավելացում/սվազում		2,734,961	2,059
Բաժնետոմսերի թողարկում			3,659,800
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(268,300)	(262,002)
Վճարված շահաբաժիններ		(235,393)	(226,311)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		1,254,641	(2,719,409)
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		68,419	(1,140,875)
Ավանդվող պարտքային կորուստների ազդեցություն		7,998	40,061
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		893,816	(12,637,280)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ` տարեսկզբի դրությամբ	13_2	63,821,616	71,569,317
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ` տարեվերջի դրությամբ	13_2	64,715,432	58,932,037

 Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) Ա. Առաքելյան

 Գլխավոր հաշվապահ Ն. Գալստյան

Ծանոթագրություն 3. "Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ"

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/01/2025- 31/03/2025	01/01/2024- 31/03/2024
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	110,337	164,690
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	10,434,091	9,007,833
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	1,715,808	1,459,036
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	249,353	292,595
Այլ տոկոսային եկամուտ	13,972	18,366
Ընդամենը	12,523,561	10,942,520
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր		
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	3,097,679	2,945,133
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	2,463,899	2,458,525
Տոկոսային ծախսեր "Ռեպո" պայմանագրերի դիմաց	1,203,206	866,155
Տոկոսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների դիմաց	128,443	252,060
Տոկոսային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց	258,776	196,572
Տոկոսային ծախսեր վարձակալական պայմանագրերի գծով	41,739	40,765
Այլ տոկոսային ծախսեր	1,374	
Ընդամենը	7,195,116	6,759,210
Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	5,328,445	4,183,310

Ծանոթագրություն 4. "Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/01/2025- 31/03/2025	01/01/2024- 31/03/2024
Ղրամարկղային գործառնություններից	66,999	78,617
Հաշվարկային ծառայություններից	321,784	350,274
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	71,432	70,314
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	3,180	2,138
Վճարային քարտերի սպասարկումից	1,156,517	853,819
Այլ կոմիսիոն վճարներ	596,815	265,979
Ընդամենը	2,216,727	1,621,141
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	1,802	1,779
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	555,381	405,051
Երաշխիքների, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	12,780	8,250
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	38,470	43,961
Այլ կոմիսիոն վճարներ	110,347	91,663
Ընդամենը	718,780	550,704
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	1,497,947	1,070,437

Ծանոթագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/01/2025- 31/03/2025	01/01/2024- 31/03/2024
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝		
բաժնետոմսերից		
պարտքային արժեթղթերից		
-աճանցյալներից	(86,482)	(18,068)
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ		-
Ընդամենը	(86,482)	(18,068)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	17,181	371,721
պարտքային արժեթղթերից	17,181	371,721
աճանցյալներից		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(1,816)	(61,167)
Ընդամենը	15,365	310,554
Արտարժույթային գործառնություններից		
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	832,688	475,427
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(97,736)	(4,139)
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	10,817	12,287
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	80,045	14,660
Ընդամենը	825,814	498,235
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	754,697	790,721

Ծանոթագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Այլ գործառնական եկամուտ	01/01/2025- 31/03/2025	01/01/2024- 31/03/2024
Եկամուտներ ստացված տուլյժերից և տուգանքներից	88,874	65,045
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից (այդ թվում դուրս գրում) ստացված զուտ եկամուտներ	(11,885)	(4,261)
Այլ եկամուտներ*	102,389	28,540
Ընդամենը	179,378	89,324

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են քաղվածքների, չեկային և ավանդային գրքուկների, տեղեկանքների տրամադրումից և այլափափ տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Ծանոթագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ"

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Ծանոթագրություն 13)	01/01/2025-31/03/2025	01/01/2024-31/03/2024
Սկզբնական մնացորդ	8,641	30,937
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(643)	9,125
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	7,998	40,062
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)	01/01/2025-31/03/2025	01/01/2024-31/03/2024
Սկզբնական մնացորդ	71,021	148,064
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(16,227)	(14,607)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	54,794	133,457
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառությունների գծով (Ծանոթագրություն 16)	01/01/2025-31/03/2025	01/01/2024-31/03/2024
Սկզբնական մնացորդ	3,442,678	5,620,762
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ*	85,665	286,134
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	267,997	127,525
Պահուստի օգտագործում	(213,573)	(110,465)
Վերջնական մնացորդ	3,582,767	5,923,956
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	01/01/2025-31/03/2025	01/01/2024-31/03/2024
Սկզբնական մնացորդ	25,903	139,320
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	210	(60,550)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	26,113	78,770
Այլ ակտիվների գծով (Ծանոթագրություն 21)	01/01/2025-31/03/2025	01/01/2024-31/03/2024
Սկզբնական մնացորդ	966	11,614
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	423	(1,294)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	105	101
Պահուստի օգտագործում	(77)	(19)
Վերջնական մնացորդ	1,417	10,402
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով	01/01/2025-31/03/2025	01/01/2024-31/03/2024
Սկզբնական մնացորդ	122,446	291,514
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(2,447)	139,533
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	119,999	431,047
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով(Ծանոթագրություն 30)	01/01/2025-31/03/2025	01/01/2024-31/03/2024
Սկզբնական մնացորդ	67,641	19,270
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(9,505)	23,047
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	58,136	42,317
Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	57,476	381,388

Ծանոթագրություն 8. "Ընդհանուր վարչական ծախսեր"

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/01/2025- 31/03/2025	01/01/2024- 31/03/2024
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,910,714	1,757,344
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	2,577	3,004
Գործուղման ծախսեր	26,684	16,884
Վարձակալության գծով ծախսեր		-
Ապահովագրության ծախսեր	56,317	48,323
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	119,423	93,121
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	231,089	225,964
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	17,275	11,140
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	31,616	41,223
Տրանսպորտային ծախսեր	57,349	49,562
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	127,611	138,087
Փրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	151,914	86,439
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր		-
Այլ վարչական ծախսեր	70,072	43,918
Ընդամենը	2,802,641	2,515,009

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/01/2025- 31/03/2025	01/01/2024- 31/03/2024
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	890	894
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ դրամ)	713	609

Ծանոթագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/01/2025- 31/03/2025	01/01/2024- 31/03/2024
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	1,121	257
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	99,838	86,350
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	65,159	75,325
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	643,481	587,521
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	70,757	61,575
Այլ ծախսեր	334,659	229,336
Ընդամենը	1,215,015	1,040,364

Ծանոթագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Հազ. դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01/01/2025-31/03/2025	01/01/2024-31/03/2024
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	399,237	508,201
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	86,181	(112,655)
Ընդամենը	485,418	395,546

	01/01/2025-31/03/2025	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2024-31/03/2024	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	3,687,740		2,197,031	
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով	663,793	18%	395,466	18%
Չհարկվող եկամուտ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	(129)	(0.00)	2,379	0.00
Չնվազեցվող ծախսեր	(194,441)	(0.05)	(889)	(0.00)
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	17,592	0.00	745	0.00
Այլ արտոնություններ	(1,397)	(0.00)	(2,155)	(0.00)
Շահութահարկի գծով ծախս	485,418	0.13	395,546	0.18

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

		31.03.2025	Հազ. դրամ
	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալով ճանաչված
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	532,731	19,481	(22,492)
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	318,705	13,231	331,936
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	143,413	9,936	153,349
Ներդրումային արժեթղթեր	66,938	(440)	(22,492)
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,675	(3,246)	429
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(1,625,947)	(105,662)	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(1,178)	(204)	(1,382)
Հիմնական միջոցներ	(1,454,261)	11,770	(1,442,491)
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխհատվածությունների գծով	(155,369)	(119,160)	(274,529)
Պայմանական պարտավորություններ	(15,139)	1,932	(13,207)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(1,093,216)	(86,181)	(22,492)

Ծանոթագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Հազ. դրամ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/01/2025-31/03/2025	01/01/2024-31/03/2024
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	3,202,322	1,801,485
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	219,861	222,304
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	2,982,461	1,579,181
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	11,443,104	10,914,086
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.26	0.14

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազ. դրամ

Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31/03/2025	31/12/2024
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	21,231,030	18,435,659
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	41,925,065	43,875,985
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	164,587	204,369
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	1,402,748	1,314,244
Պահուստներ/IFRS/	(7,998)	(8,641)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	64,715,432	63,821,616

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցները:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	31/03/2025	31/12/2024
Ղեկնարակված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	675,000	2,527,500
Պահուստներ/IFRS/	(1,287)	(4,819)
Ընդամենը	673,713	2,522,681
ՀՀ բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	926	308
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ	783,140	
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	3,916	120
Հաշվեցրված տոկոսներ		
Ընդամենը	787,982	428
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,018)	(120)
Չուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	785,964	308
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	31/03/2025	31/12/2024
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում		
Վարկեր և ավանդներ	780,195	1,007,364
Այլ	1,960,314	126,017
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	374,664	3,179,743
Հաշվեցրված տոկոսներ	2,666	3,285
Ընդամենը	3,117,839	4,316,409
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(22,998)	(38,924)
Չուտ պահանջներ ֆինանսական	3,094,841	4,277,485
Չուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,554,519	6,800,474

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	31/03/2025	31/12/2024
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	14,944,434	14,244,938
Պահուստներ	(28,492)	(27,158)
Ընդամենը	14,915,942	14,217,780

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	31/03/2025	31/12/2024
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոպ		
Ընդամենը		-

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Շանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	31/03/2025	31/12/2024
Վառներ, այդ թվում՝	340,925,156	324,741,294
Հիփոթեքային	52,074,104	51,396,523
Վարկային քարտեր	18,324,817	18,840,402
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	2,117,578	1,962,438
Ընդամենը վարկեր	361,367,551	345,544,134
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,582,767)	(3,442,678)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	357,784,784	342,101,456

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31/03/2025	31/12/2024
Պետական ձեռնարկություններ	15,989	22,283
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	166,285,739	158,662,395
Խոշոր ձեռնարկություններ	84,679,586	80,285,067
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	81,606,153	78,377,328
այդ թվում բիզնես քարտեր	32,199	35,750
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	167,644,819	159,369,529
սպառողական վառված	92,445,767	83,672,848
հիփոթեքային վառված	52,074,104	51,396,523
վարկային քարտեր	18,288,535	18,800,235
Անհատ ձեռնարկատերեր	25,303,426	25,527,489
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,117,578	1,962,438
Ընդամենը վարկեր	361,367,551	345,544,134
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,582,767)	(3,442,678)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	357,784,784	342,101,456

Հազ. դրամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսվարողների խմբերի (սեգմենտների)	31/03/2025	31/12/2024
Պետական և փոխառություններ	84,695,575	80,307,350
ՓՄՁ ուղղում, այդ թվում՝	89,507,529	87,354,428
գյուղատնտեսական ոլորտ	9,031,085	9,689,997
տնային տնտեսություններ	185,046,869	175,919,918
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,117,578	1,962,438
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	361,367,551	345,544,134
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,582,767)	(3,442,678)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	357,784,784	342,101,456

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Քաղ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	31/03/2025	31/12/2024
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	99,534,667	91,812,725
Գնահատվելու չլիցիտացված պայմանական պարտավորություններ	1,277,271	2,182,926
Ընդամենը	100,811,938	93,995,651
Վարկային ներդրումներ	361,367,551	345,544,134
Տեսակարար կշիռ վարկային առտոֆեյնում	27.54%	26.57%
Որոշմամբ նորմատիվային կապիտալ	76,005,419	77,137,535
Տոկոսային հաղաքենակություն կապիտալի	132.64%	121.85%
Ընդամենը	100,811,938	93,995,651

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/03/2025	քանակ
ADB/MSME	9,997,829	298
ADB/WESSD	3,700,157	140
BS/SME3	1,208,256	36
COVID-19/2/1	1,408	1
COVID-19/2/2	2,845,687	41
DEG/SME	267,229	12
EBRD/MSME	924,060	29
EBRD/SMEC/Green	874,806	19
EBRD/WiB	194,721	26
EIB/APEX	6,227,318	147
FMO/MSME/Green	395,835	15
FMO/MSME/Retail	394,332	21
GAF/ KfW /ENERGY	5,614,675	2,425
GAF/ KfW /AGRO	1,621,853	117
GAF/KfW/SME	21,500,483	1,852
GAF/ KfW /CONSUMERENERGY	1,064,008	1,878
GAF/KfW/SME/ENERGY	3,398,938	132
INCOFINCVBA/MSE	660,153	42
Proparco/SME/Green	9,963,945	517
PRM/SCTTF	2,460	2
Ընդամենը	70,858,153	7,750

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2024	քանակ
ADB/MSME	7,723,298	210
ADB/WESSD	4,024,392	153
BS/SME3	1,344,117	42
COVID-19/1/3	25,086	1
COVID-19/2/1	2,253	1
COVID-19/2/2	2,870,963	45
DEG/SME	290,434	15
EBRD/MSME	745,730	33
EBRD/SMEC/Green	897,234	17
EBRD/WiB	251,633	32
EIB/APEX	6,664,461	154
FMO/MSME/Green	467,392	18
FMO/MSME/Retail	446,098	26
GAF/ KfW /ENERGY	3,789,035	1,396
GAF/ KfW/ AGRO	1,732,468	123
GAF/KfW/SME	20,892,793	1,852
GAF/ KfW /CONSUMERENERGY	1,141,115	1,933
GAF/KfW/SME/ENERGY	3,023,100	120
INCOFINCVBA/MSE	733,680	47
Proparco/SME/Green	10,991,596	565
PRM/SCITF	2,818	2
Ընդամենը	68,059,896	6,785

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվավոր վարկերի և փոխառությունների բացված ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորսուսների գծով պահուստները)	31/03/2025	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2024	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	18,792,635	5.20	19,397,326	5.61
Գյուղատնտեսություն	13,970,870	3.87	14,556,135	4.21
Շինարարություն	57,009,643	15.78	52,917,542	15.31
Տրանսպորտ և կապ	2,645,138	0.73	1,620,212	0.47
Առևտուր	50,958,963	14.10	46,835,642	13.55
Սպառողական	111,614,916	30.89	103,219,755	29.87
Հիփոթեքային վարկեր	52,303,108	14.47	51,615,491	14.94
Սպասարկման ոլորտ	19,829,248	5.49	20,443,838	5.92
Այլ	34,243,030	9.48	34,938,193	10.11
Ընդամենը	361,367,551	100.00	345,544,134	100.00

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31/03/2025	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2024	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	352,405,057	98.50	336,921,808	98.49
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ԱՄՆ	2,153,207	0.60	-	-
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ	1,108,942	0.31	3,217,210	0.94
Ուսաստան	1,108,942	-	3,217,210	-
Հաշվեդրված տոկոսներ	2,117,578	0.59	1,962,438	0.57
Ընդամենը	357,784,784	100	342,101,456	100

Շանրթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

31/03/2025

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի /IFRS 9/	Փուլ 1 /Զարմեղված և մինև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	166,798,904	866,079	293,605	74,110	110,917
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցների տրված վարկեր	191,711,759	1,459,891	851,991	194,776	1,600,375	893,079
Ընդամենը	358,510,663	2,325,970	1,145,596	268,886	1,711,292	987,911

31/12/2024

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեզրկման պահուստների բացվածք ըստ ռեզրեսիոն մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Զարմեղված և մինև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	159,381,236	1,401,566	156,405	116,817	61,987
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցների տրված վարկեր	183,421,175	860,358	1,226,155	464,023	1,297,176	543,764
Ընդամենը	342,802,411	2,261,924	1,382,560	580,840	1,359,163	599,914

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Չուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Սպառողական				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	107,639,979	1,389,050	106,250,929	1.29%
- 1-ից 30 օր	2,631,307	89,443	2,541,864	3.40%
- 31-ից 60 օր	96,671	31,281	65,390	32.36%
- 61-ից 90 օր	25,853	9,113	16,740	35.25%
- 91-ից 180 օր	68,835	51,911	16,924	75.41%
- 180 օրից ավել	115,221	564,726	587,545	49.01%
ԸՆԴԱՄԵՆ	111,614,916	2,135,524	109,479,392	1.91%
Առևտրո				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	50,817,236	209,768	50,607,468	0.41%
- 1-ից 30 օր	13,988	3,531	10,457	25.24%
- 31-ից 60 օր	8,139	2054	6,085	25.24%
- 61-ից 90 օր	8,683	2192	6,491	25.24%
- 91-ից 180 օր	104,243	89560	14,683	85.91%
- 180 օրից ավել	6,674	5,273	1,401	
ԸՆԴԱՄԵՆ	50,958,963	312,378	50,646,585	0.61%
Արտադրողական				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	18,756,143	72,442	18,683,701	0.39%
- 1-ից 30 օր	11,254	2,178	9,076	19.35%
- 31-ից 60 օր	25,238	6,370	18,868	25.24%
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
ԸՆԴԱՄԵՆ	18,792,635	80,990	18,711,645	0.43%
Ընկառնություն				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	57,009,643	376,451	56,633,192	0.66%
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
ԸՆԴԱՄԵՆ	57,009,643	376,451	56,633,192	0.66%
Հիմնօժեշակ				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	52,243,897	101,482	52,142,415	0.19%
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր	30,590	2,401	28,189	7.85%
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել	28,621	9,755	18,866	34.08%
ԸՆԴԱՄԵՆ	52,303,108	113,638	52,189,470	0.22%
Գյուղատնտեսություն				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	13,954,569	198,058	13,756,511	1.42%
- 1-ից 30 օր	2296	0.2	2295.8	0.01%
- 31-ից 60 օր	2187	78	2,109	3.57%
- 61-ից 90 օր	500	14	486	0.00%
- 91-ից 180 օր	11040	8431	2,609	76.37%
- 180 օրից ավել	278	154	124	
ԸՆԴԱՄԵՆ	13,970,870	206,735	13,764,135	1.48%
Այլ ուղղություններ				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	56,456,834	291,277	56,165,557	0.52%
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր	258,047	65134	192,913	25.24%
- 61-ից 90 օր	2,535	640	1,895	25.25%
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
ԸՆԴԱՄԵՆ	56,717,416	357,051	56,360,365	0.63%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	361,367,551	3,582,767	357,784,784	0.99%

31/12/2024

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Չուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Սպառողական				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	101,827,082	1,007,756	100,819,326	0.99%
- 1-ից 30 օր	93,114	19,496	73,618	20.94%
- 31-ից 60 օր	44,571	19,508	25,063	43.77%
- 61-ից 90 օր	19,634	9,736	9,898	49.89%
- 91-ից 180 օր	1,192,198	407,149	790,049	33.73%
- 180 օրից ավել	43156	30,030	13,126	69.58%
ԸՆԴԱՄԵՆ	103,219,755	1,488,735	101,731,020	1.44%
Առևտրո				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	46,707,441	268,159	46,439,282	0.57%
- 1-ից 30 օր	11,756	1,268	10,488	10.79%
- 31-ից 60 օր	23,394	19696	3,698	84.19%
- 61-ից 90 օր	82,576	69406	13,170	84.05%
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել	10,475	6,310	4,165	
ԸՆԴԱՄԵՆ	46,835,642	364,839	46,470,803	0.78%
Արտադրողական				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	19,397,326	144,489	19,252,837	0.74%
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
ԸՆԴԱՄԵՆ	19,397,326	144,489	19,252,837	0.74%
Ընկառնություն				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	52,917,542	618,690	52,298,852	1.17%
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
ԸՆԴԱՄԵՆ	52,917,542	618,690	52,298,852	1.17%
Հիմնօժեշակ				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	51,490,821	25,234	51,465,587	0.05%
- 1-ից 30 օր	62,722	278	62,444	0.44%
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր	61,948	47,991	13,957	77.47%
- 180 օրից ավել				
ԸՆԴԱՄԵՆ	51,615,491	73,503	51,541,988	0.14%
Գյուղատնտեսություն				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	14,540,554	152,974	14,387,580	1.05%
- 1-ից 30 օր	14744	646	14098	4.38%
- 31-ից 60 օր	559	238	321	42.58%
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր	278	134	144	48.20%
- 180 օրից ավել				
ԸՆԴԱՄԵՆ	14,556,135	153,992	14,402,143	1.06%
Այլ ուղղություններ				
Ռ/չ ժամկետային ժամկետային	56,910,363	525,855	56,384,508	0.92%
- 1-ից 30 օր	26,215	14,405	11,810	54.95%
- 31-ից 60 օր	3,678	2021	1,657	54.95%
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել	61,987	56,149	5,838	90.58%
ԸՆԴԱՄԵՆ	57,002,243	598,430	56,403,813	1.05%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	345,544,134	3,442,678	342,101,456	1.00%

Ծանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով" այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	31/03/2025	31/12/2024
Պետական արժեթղթեր		
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր		607,409
Ընդամենը		607,409

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31/03/2025		31/12/2024	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ	8,000	391,540		399,540
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	8,000	391,540		399,540
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ	8,000	391,540		399,540

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31/03/2025		31/12/2024	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		6,685		6,502
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		6,685		6,502
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	8,000	398,225	607,409	406,042

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 31/03/2025թ.-ի դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	6,685	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ԲԱՐՔ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	168,285	6.25
ԱԲՈՎ ԵՐԵՎԱՆԻ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
ԵՍ ԵՍ ՓԲԸ	Էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցում	ՀՀ	19/03/2024	200,000	8.33
ԹԵԼ ՍԵԼ ԲԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	10/12/2024	8,000	0.06
Ընդամենը				406,225	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:
Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը՝ ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հասան արժեքի վրա գծով պահուստի գումարը:

Ծանոթագրություն 17.1 "Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

	Հազ. դրամ	
	31/03/2025	31/12/2024
Գրավադրված արժեթղթեր՝	75,677,784	67,011,458
այդ թվում՝		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	13,405,250	12,573,292
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	62,272,534	54,438,166
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(119,999)	(104,902)
Ընդամենը	75,557,785	66,906,556

Ծանոթագրություն 18. "Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	31/03/2025	31/12/2024
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր		8,952,024
Կուտակված տոկոսներ		152,587
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ		(17,545)
Ընդամենը		9,087,066

Ծանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և Նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2024	12,997,717	5,424,626	1,345,617	2,635,000		6,318,546	28,721,506
Ավելացում		27,909	48,145	42,879		113,493	232,426
Օտարում			(13,985)				(13,985)
Դուրս գրում		(537,781)		(27,252)			(565,033)
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2025	12,997,717	4,914,754	1,379,777	2,650,627		6,432,039	28,374,914
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2024	667,781	3,591,909	581,789	1,738,089		4,247,644	10,827,212
Ավելացում	96,724	137,163	37,413	54,632		255,491	581,423
Օտարում			(10,463)				(10,463)
դուրսգրում		(524,047)		(26,930)			(550,977)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2025	764,505	3,205,025	608,739	1,765,791		4,503,135	10,847,195
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	12,233,212	1,709,729	771,038	884,836		1,928,904	17,527,719
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	12,329,936	1,832,717	763,828	896,911		2,070,902	17,894,294

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից անը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ճանութագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2024	1,243,141	853,354	206	31,694	2,128,395
Ավելացում	8,577	34,057			42,634
Դուրս գրում	(285)	(12,519)			(12,804)
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2025	1,251,433	874,892	206	31,694	2,158,225
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2024	443,293	591,989	144	28,332	1,063,758
Ավելացում	34,730	26,788	4	538	62,060
Դուրս գրում	(285)	(12,414)			(12,699)
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2025	477,738	606,363	148	28,870	1,113,119
Չուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	773,695	268,529	58	2,824	1,045,106
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	799,848	261,365	62	3,362	1,064,637

31.03.2025թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31/03/2025	31/12/2024
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	114,051	56,693
Ընդամենը	114,051	56,693
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,197)	(633)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	112,854	56,060
Ղեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ղեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	365,854	162,464
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	13	117
Կանխավճարներ մատակարարներին	417,919	118,373
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	38,362	50,546
Այլ ղեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	21,992	33,183
Ընդամենը	844,140	364,683
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(220)	(333)
Ընդամենը	843,920	364,350
Պահեստ	616,604	644,618
Այլ ակտիվներ	293,825	266,254
Այլ ակտիվներ	43,401	33,731
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
Ընդամենը	953,830	944,603
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,910,604	1,365,013

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	31/03/2025	31/12/2024
ՀՀ բանկերի	15,007	15,064
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	4,157	1,874
Հաշվեդրված տոկոսներ		
Ընդամենը	19,164	16,938
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	13,048,017	7,965,416
Այլ	697	
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,930,182	1,937,296
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,338,747	1,323,966
Այլ	1,329	3,278
Հաշվեդրված տոկոսներ	92,872	47,337
Ընդամենը	16,411,844	11,277,293
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	6,341,800	6,356,567
Վարկեր	28,351,940	27,427,288
Ավանդներ	25,066,539	28,707,318
Այլ	1,021,649	325,242
Հաշվեդրված տոկոսներ	192,914	828,514
Ընդամենը	60,974,842	63,644,929
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	77,405,850	74,939,160

Ծանոթագրություն 22.2 Հետադարձ կապերի և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Ծրագիր	31/03/2025		31/12/2024	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս
ԳՀՀ / "Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման" վարկային ծրագիր	1,558,413	32,569	1,422,425	4,852
ԳՀՀ / Եվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	6,434,513	217,706	7,191,471	114,496
ԳՀՀ / Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	20,601,785	704,451	22,071,162	356,955
ԳՀՀ "Վերականգնվող Էներգիայի Չարգացում" ծրագիր	7,192,707	67,000	3,672,273	99,201
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	2,785,228	81,094	2,785,226	32,167
ՀՀ "Գյուղատնտեսական ոլորտի աջակցում" ծրագիր	1,684,644	43,389	1,692,649	15,664
Ընդամենը	40,257,290	1,146,209	38,835,206	623,335

Ծանոթագրություն 22.3 Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրեր	31/03/2025	31/12/2024
Հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	71,995,627	63,046,386
Ընդամենը	71,995,627	63,046,386

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/03/2025	31/12/2024
Ընթացիկ հաշիվներ	32,109,770	34,699,797
Ժամկետային ավանդներ	38,961,688	36,085,270
Այլ	2,305,495	1,630,297
Հաշվարկված տոկոսներ	1,181,710	1,123,334
Ընդամենը	74,558,663	73,538,698

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/03/2025	31/12/2024
Ընթացիկ հաշիվներ	303,949	397,465
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ		27
Ընդամենը	303,951	397,494

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	31/03/2025	31/12/2024
Ընթացիկ հաշիվներ	2,176,536	2,591,102
Ժամկետային ավանդներ	64,596	26,000
Այլ	23,471	23,464
Հաշվարկված տոկոսներ	641	536
Ընդամենը	2,265,244	2,641,102

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/03/2025	31/12/2024
Ընթացիկ հաշիվներ	28,453,879	33,018,850
Ժամկետային ավանդներ	77,129,341	74,142,317
Այլ	728,794	728,759
Հաշվարկված տոկոսներ	1,978,527	1,834,968
Ընդամենը	108,290,541	109,724,894

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/03/2025	31/12/2024
Ընթացիկ հաշիվներ	1,152,503	1,068,168
Ժամկետային ավանդներ	4,082,921	3,892,151
Այլ	13,910	13,829
Հաշվարկված տոկոսներ	102,580	76,682
Ընդամենը	5,351,914	5,050,830
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	190,770,313	191,353,018

31.03.2025թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 7,285,996 հազ. դրամ, դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար՝ 34202 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 31.03.2025 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառություն՝ 6.170.823 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	31/03/2025	31/12/2024
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	16,719,722	14,115,869
Ընդամենը	16,719,722	14,115,869

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	31/03/2025	31/12/2024
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոփ		
Ֆորվարդ		
այլ	212,248	119,575
Ընդամենը	212,248	119,575

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	31/03/2025	31/12/2024
Շահաբաժիններ	569,428	584,961
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	70,757	66,944
Ընդամենը	640,185	651,905

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	31/03/2025	31/12/2024
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	65,740	73,719
ԱԱՀ-ի գծով	8,348	6,658
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	188,247	303,709
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,633,630	1,606,396
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	237,121	180,088
Այլ պարտավորություններ	553,493	781,759
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	2,686,579	2,952,329

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 31.578.015 հազ. դրամ, այն ներառում է 12.119.719 հատ սովորական բաժնետոմս 2.080 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուբհասյան Սարիբեկ Ալբերտի	7,307,140	28.99%	
Սուբհասյան Խաչատուր Ալբերտի	3,138,533	12.45%	
Սուբհասյան Էդուարդ Ալբերտի	3,279,677	13.01%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն՝

ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:

բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահուրաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,

դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Սեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 31.03..2025 թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 31.03.2025 թ դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները Հազ. դրամ

	31/03/2025	31/12/2024
Չօգտագործված վարկային գծեր	2,588,241	2,518,236
Տրամադրված երաշխիքներ	11,374,347	13,237,505
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Լշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(58,136)	(67,641)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի դեպարտամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	31/03/2025	31/12/2024
Բանկի բաժնետեր	7,266,904	7,221,063
Հիմնական դեկավար անձնակազմ	570,654	526,293
Ֆինանսական կազմակերպություն		
Ընդամենը	7,837,558	7,747,356
Տոկոսային եկամուտ	192,267	775,553

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	31/03/2025	31/12/2024
Բանկի բաժնետեր	4,080,909	4,348,971
Հիմնական դեկավար անձնակազմ	1,116,067	1,026,510
Ֆինանսական կազմակերպություն	332,772	471,795
Ընդամենը	5,529,748	5,847,276
Տոկոսային ծախս	104,860	596,494

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	31/03/2025	31/12/2024
Բանկի խորհրդին	218,607	490,324
Աշխատավարձ	157,407	454,174
Պարգևատրում	61,200	36,150
Բանկի գործադիր մարմնին	145,710	582,569
Աշխատավարձ	145,710	540,569
Պարգևատրում		42,000
Բանկի ներքին աուդիտին	38,108	155,686
Աշխատավարձ	38,108	143,836
Պարգևատրում		11,850
Ընդամենը	402,425	1,228,579

1) վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Չուզակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես Էկզզեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հողվածների,
8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շոկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

31/03/2025

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,334,995	259,703	939,776	180,959	64,715,432
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	566,673				566,673
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,370,489		1,112,675	71,355	4,554,519
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	14,915,942				14,915,942
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	354,414,280	1,217,297	2,153,207		357,784,784
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	399,540		6,685		406,225
Հետզնման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր	75,557,785				75,557,785
Այլ ակտիվներ	113,601		450		114,051
Ընդամենը ակտիվներ	512,673,306	1,477,000	4,212,792	252,314	518,615,411

31/12/2024

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	62,557,685	526,763	629,275	107,894	63,821,616
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	531,149				531,149
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	6,270,580	120	404,708	125,066	6,800,474
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	14,217,780				14,217,780
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	338,835,996	3,265,460			342,101,456
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	1,006,949	-	6,685		1,013,634
Հետզնման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր	66,906,556	-			66,906,556
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	9,087,066	-			9,087,066
Այլ ակտիվներ	55,917		143		56,060
Ընդամենը ակտիվներ	499,469,678	3,792,343	1,040,810	232,960	504,535,791

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	31/03/2025	31/12/2024
Երևան	224,135,039	215,199,733
Կոտայք	36,164,300	34,875,288
Արարատ	18,994,178	18,299,785
Լոռի	8,930,840	8,604,554
Գեղարքունիք	12,314,602	11,380,116
Շիրակ	11,555,133	10,721,936
Արմավիր	18,246,629	16,794,519
Սյունիք	9,535,907	9,050,460
Արագածոտն	10,767,187	10,125,982
Վայոց Ձոր	2,681,549	2,546,767
Տավուշ	2,587,410	2,547,093
Արցախ	1,872,010	1,955,224
Ընդամենը	357,784,784	342,101,456

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 31.03.2025-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 3.68%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 31.03.2025թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 361.367.551 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 31.03.2025թ-ի դրությամբ կազմել է 2.856.888 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2025թ I -ին եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 14,464,329 հազ. դրամ և 4,039,980 USD, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 32,364,188 հազ. դրամ և 8,018,900 USD : Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2025թ I-ին եռամսյակում կազմել է 850,632,045 հազ.դրամ, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 373,465,048 հազ. դրամ:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, ինսյուրություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հունքի, նյութերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:

Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:
2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):
3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):
4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,

2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,

3. Վարկերի մոնիտորինգ,

4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում:

Արտարժույթի ռիսկ										
Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն VAR
2024թ. IV եռ.	4,571.75	193.84	305.16	580.46	4.13	72.89	1,569.39	94.19	18.15	5,113.12
2025թ. I եռ.	4,457.85	123.73	348.39	264.96	4.78	82.56	5,867.18	191.92	28.06	7,958.26
աճ/նվազում	-113.90	-70.11	43.23	-315.50	0.65	9.67	4,297.79	97.73	9.92	2,845.15

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

31/03/2025

Հազ. դրամ

	ՀՅ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Որտաձևական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	29,256,607	29,004,717	4,070,356	2,288,122	95,630	64,715,432
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	443				566,230	666,673
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	2,067,179	2,265,801	170,053	51,485		4,554,518
Հակադարձ հետզմանն պայմանագրեր	12,958,941	1,957,001	-			14,915,942
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	275,798,283	76,915,846	5,049,563	21,092		357,784,784
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սպասվող ֆին. ակտիվներ	406,225	-		-		406,225
Հետզմանն պայմանագրով գրավարկված արժեթղթեր	75,557,785	-				75,557,785
Այլ ակտիվներ	83,199	4,965	25,345	542		114,051
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՏՈՒՄՆԵՐ	396,128,662	110,148,330	9,315,317	2,361,241	661,860	518,615,410
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկների և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	62,085,641	13,581,419	1,665,803	72,946	41	77,405,850
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	9,270,982	39,811,191	358,082			49,440,255
ՀՅ Կենտրոնական Բանկից և ՀՅ կառավարությունից ստացված վարկեր	41,403,499					41,403,499
Հետզմանն պայմանագրեր	71,995,627	-	-			71,995,627
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	134,244,958	49,650,575	5,026,148	1,818,604	30,028	190,770,313
Ատորդյա փոխառություն	1,013,050	2,600,023	2,557,750			6,170,823
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	1,203,208					1,203,208
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	8,014,541	8,705,181				16,719,722
Շահութեկալից վերաբաժնի իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	212,248					212,248
Վճարվելիք զուկարներ	640,185					640,185
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,201,889					1,201,889
Վարձավարության գծով պարտավորություններ	1,546,594					1,546,594
Այլ պարտավորություններ	2,305,748	371,151	5,245	4,231	204	2,686,579
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՏՈՒՄՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	335,138,168	114,719,540	9,613,028	1,895,781	30,273	461,396,790
Հաշվեկշռային բաց դիրք	60,990,494	(4,571,210)	(297,711)	465,460	631,667	57,218,620
Համախառն մարվող արժույթային անանցյալներ	(1,571,537)	2,284,470		(357,487)	(567,694)	(212,248)
Զուտ ռիսք	59,418,957	(2,286,740)	(297,711)	107,973	63,893	57,006,372

31/12/2024

Հազ. դրամ

	ՀՅ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Որտաձևական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,524,319	31,488,832	3,983,696	1,741,111	83,658	63,821,616
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	443				530,706	531,149
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	4,547,342	2,043,638	152,237	57,257		6,800,474
Հակադարձ հետզմանն պայմանագրեր	12,234,581	1,983,199	-			14,217,780
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր	263,121,364	72,844,628	6,115,831	19,633		342,101,456
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սպասվող ֆին. ակտիվներ	607,504	406,130				1,013,634
Հետզմանն պայմանագրով գրավարկված արժեթղթեր	65,611,999	1,294,557				66,906,556
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,458,402	628,664				9,087,066
Այլ ակտիվներ	51,112	3,187	1,468	293		56,080
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՏՈՒՄՆԵՐ	381,157,086	110,692,835	10,263,232	1,818,294	614,364	504,535,791
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկների և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	62,689,686	10,656,147	1,571,973	21,354		74,939,160
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	7,952,574	45,401,651	346,678			53,700,903
ՀՅ Կենտրոնական Բանկից և ՀՅ կառավարությունից ստացված վարկեր	39,458,541					39,458,541
Հետզմանն պայմանագրեր	63,046,386					63,046,386
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	135,086,753	48,448,900	5,925,496	1,870,817	21,052	191,353,018
Ատորդյա փոխառություն	1,013,026	2,593,398	2,498,407			6,104,831
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	1,117,096					1,117,096
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	5,683,978	8,431,891				14,115,869
Շահութեկալից վերաբաժնի իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	119,575					119,575
Վճարվելիք զուկարներ	651,905					651,905
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,093,219					1,093,219
Վարձավարության գծով պարտավորություններ	1,669,847					1,669,847
Այլ պարտավորություններ	2,789,938	103,766	56,820	1,170	736	2,952,329
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՏՈՒՄՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	322,372,424	116,635,753	10,399,374	1,893,341	21,788	450,322,660
Հաշվեկշռային բաց դիրք	58,784,642	(4,942,918)	(146,141)	(75,047)	592,576	54,213,111
Շահութեկալից վերաբաժնի իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային անանցյալներ		411,564			(631,136)	(119,575)
Բաց դիրք	58,784,642	(4,531,354)	(146,141)	(75,047)	61,437	54,093,537

* "I" խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ՝ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ռուսո ստանդարտացված ձուլակտոր և Մետաղական հաշիվ
 ** "II" խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ՌԴ՝ ռուբլի, KZT, Գրասական արի, ՄԱԷ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Կիսբալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2025թ. I եռամսյակի միջին կուտակային դիսբալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 47,662,344 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 31,192,352 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով աճելով 16,469,992 հազ. դրամով կամ 52.8%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2025թ. I եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսբալանսը 2025թ. I եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով նվազել է 2,701,665 հազ. դրամով կամ 5.4%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2025թ. I եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել է 3.1 տոկոսային կետով՝ կազմելով 112.1%՝ 2024թ. I եռամսյակի 109.1% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2025թ. I եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 112.1%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2025թ. I եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.868 տարի (2024թ. I եռամսյակի վերջի 1.866 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.002 տարով կամ 0.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.851 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.017 տարով կամ 0.9%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2025թ. I եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.914 տարի (2024թ. I եռամսյակի վերջի 0.904 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.01 տարով կամ 1.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.939) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.025 տարով կամ 2.6%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2025թ. I եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.07 (2024թ. I եռամսյակի վերջի 1.076-ի դիմաց)՝ նվազելով 0.006-ով կամ 0.5%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.03) նշված ցուցանիշն աճել է 0.04-ով կամ 3.9%-ով:

**Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
31.03.2025թ**

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ												
Ընդամենը												
Ներդրված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, - վարկեր				532,660	544,290		538,677	826,648	7,619,727	16,245,831		
Ընդամենը				532,660	544,290		538,677	826,648	7,619,727	16,245,831		
Զուտ դիրք				(532,660)	(544,290)		(538,677)	(826,648)	(7,619,727)	(16,245,831)		

31.12.2024թ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը												
Ներդրված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր				544,290	395,059		534,275	544,290	837,182	6,202,278	16,439,551	
Ընդամենը				544,290	395,059		534,275	544,290	837,182	6,202,278	16,439,551	
Զուտ դիրք				(544,290)	(395,059)		(534,275)	(544,290)	(837,182)	(6,202,278)	(16,439,551)	

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/03/2025թ.		Նախորդ ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2024թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	12.75	8.00	12.75	9.04
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	18.96	11.06	17.45	10.52
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	9.42	0.00	9.41	5.48
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.21	6.50	7.04	6.17
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.54	3.75	9.04	4.00
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	10.75	5.17	10.72	5.08

3) մողելների նկարագրությունը

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ՝ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մողելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մողելի" ("GAP մողել") և "Դյուրացիայի մողելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մողելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտույատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններին հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դինամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. Բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ
5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):
Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

Իրացվելու օրվան ռիսկի գնահատում:

2025թ. 1 եռամսյակի ընթացքում ակնբարձրային իրացվելու բյուջեի գույքահիշման անձեռն և 5.9 տոկոսային կետով, իսկ մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրացվելու բյուջեի գույքահիշմանը նվազել են համապատասխանաբար 6.1 և 2.3 տոկոսային կետով:

Table with 11 columns: Գաղվելու Ժամանակաշրջան, 31/03/2025, Զաշխատող Ժամկետային, Մարմանը մնացել է (ժամկետային, Ցպահանջ, միլիւն 3 ամիս, 3-ից միլիւն 6 ամիս, 6 ամսից միլիւն 12 ամիս, 1-ից միլիւն 5 տարի, 5 տարուց ավելի), Անժամկետ, Ընդամենը. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ, Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, Հակադարձ հետզման պայմանագրեր, Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, Հաճախորդների տրված ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ, Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր, Այլ պահանջներ, Ընդամենը, Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ, Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ, ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր, Հետզման պայմանագրեր, Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, Ստորադաս փոխառություն, Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, Վարձակալության գծով պարտավորություններ, Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն, Վճարվելիք գումարներ, Այլ պարտավորություններ, Ընդամենը, Չուտ իրացվելու բյուջեի ճեղքվածք, Կուտակային իրացվելու բյուջեի ճեղքվածք

Table with 11 columns: Գաղվելու Ժամանակաշրջան, 31/12/2024, Զաշխատող Ժամկետային, Մարմանը մնացել է (ժամկետային, Ցպահանջ, միլիւն 3 ամիս, 3-ից միլիւն 6 ամիս, 6 ամսից միլիւն 12 ամիս, 1-ից միլիւն 5 տարի, 5 տարուց ավելի), Անժամկետ, Ընդամենը. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ, Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, Հակադարձ հետզման պայմանագրեր, Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, Հաճախորդների տրված ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ, Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր, Այլ պահանջներ, Ընդամենը, Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ, Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ, ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր, Հետզման պայմանագրեր, Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, Ստորադաս փոխառություն, Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն, Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, Վարձակալության գծով պարտավորություններ, Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն, Վճարվելիք գումարներ, Այլ պարտավորություններ, Ընդամենը, Չուտ իրացվելու բյուջեի ճեղքվածք, Կուտակային իրացվելու բյուջեի ճեղքվածք

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ԶԶ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 11 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ԶԶ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	31/03/2025	31/12/2024
Կանոնադրական կապիտալ	31,578,015	31,578,015
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	7,762,974	7,762,974
Պահուստներ՝	10,716,205	10,667,358
Գլխավոր պահուստ	4,190,000	4,190,000
Վերագնահատման պահուստներ	6,526,205	6,477,358
Չբաշխված շահույթ (վնաս)	29,177,377	26,622,711
Ընդամենը կապիտալ	79,234,571	76,631,058

Ներկայացնում ենք ԶԶ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

2025թ.	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալ	Առաջին մակարդակի կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ԶԶ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3	4	5	6	7
Հունվար	57,735,197	64,104,197	73,410,801	399,794,368	1,654,840	17.70	11
Փետրվար	58,878,544	65,247,544	74,620,287	403,290,516	1,472,090	17.91	11
Մարտ	60,294,460	66,663,460	76,005,419	407,010,828	1,520,171	18.06	11

2024թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	42,724,524	49,093,524	61,942,162	353,644,266	3,524,509	16.06	11
Փետրվար	43,995,974	50,364,974	64,448,724	353,932,134	3,441,060	16.73	11
Մարտ	48,312,117	54,681,117	66,477,238	358,796,886	3,153,980	17.16	11
Ապրիլ	49,120,693	55,489,693	67,133,228	363,778,808	1,322,629	17.86	11
Մայիս	51,688,224	58,057,224	67,827,077	364,438,769	1,360,186	18.00	11
Հունիս	54,129,827	60,498,827	68,965,141	374,695,038	1,607,661	17.71	11
Հուլիս	54,955,191	61,324,191	69,863,129	383,185,861	1,656,131	17.54	11
Օգոստոս	55,673,807	62,042,807	70,611,786	388,575,090	1,603,290	17.51	11
Սեպտեմբեր	56,668,372	63,037,372	72,034,366	393,357,798	1,470,726	17.71	11
Հոկտեմբեր	57,509,109	63,878,109	73,298,898	399,284,344	1,388,661	17.79	11
Նոյեմբեր	59,865,552	66,234,552	75,601,944	402,263,549	1,504,009	18.18	11
Դեկտեմբեր	61,291,933	67,660,933	77,137,535	413,001,842	1,574,055	18.05	11

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

31.03.2025թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	131,764,782	691,087		-
10%	14,321,840			1,432,184
20%	1,192,215			238,443
30%	173,472			52,042
35%	179,806			62,932
50%	2,235,125			1,117,563
75%	93,431,905	379,107		70,358,259
100%	194,568,396	9,463,959		204,032,355
110%	314,281	20,391		368,139
150%	81,476,086	2,200,745		125,515,247
200%	709,297			1,418,594
Ընդամենը	520,367,205	12,755,289	-	404,595,757

31.12.2024թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	131,845,298	525,921		-
10%	15,481,117			1,548,112
20%	770,990			154,198
30%	404,230			121,269
35%	189,262			66,242
50%	1,034,440			517,220
75%	88,411,502	441,935		66,640,078
100%	188,277,207	10,940,372		199,217,579
110%	284,571	24,345		339,808
150%	79,342,018	2,605,052	6,173	122,929,865
200%	785,577			1,571,154
Ընդամենը	506,826,212	14,537,625	6,173	393,105,523

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրագել և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

31.03.2025թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխատվություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառու, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն զեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

31.03.2025թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

31.03.2025թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

31.03.2025թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

	31/03/2025		31/12/2024	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	134,392,884	561,636,120	129,250,676	555,862,681
Ավտոմեքենա	3,426,021	8,777,160	3,050,178	8,573,729
Սարքավորում	4,804,685	14,517,048	4,503,852	13,951,748
Պատրաստի արտադրանք	3,475,839	14,316,000	4,166,871	14,966,000
Երաշխավորություն	117,644,277	881,539,618	112,681,723	556,139,617
Դրամական միջոցներ	1,685,744	6,827,769	1,237,722	4,948,415
Ոսկյա իրեր	21,753,453	25,726,955	19,946,484	23,559,268
Ստանդարտ ոսկի	3,879	8,161	5,383	11,967
Պետ. արժեթղթեր	251	11,500	275	11,500
Այլ արժեթղթեր	18,590	83,068	18,930	88,778
Այլ գրավ	60,861,128	84,457,022	57,325,467	80,655,628
Գրավ առկա չէ	13,300,800		13,356,573	
Ընդամենը	361,367,551	1,597,900,421	345,544,134	1,258,769,331

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն: